

अधिसंख्य सहायक जिल्हाधिकारी, परिविक्षाधीन उप जिल्हाधिकारी व परिविक्षाधीन
तहसीलदार / परिविक्षाधीन नायब तहसिलदार

मुंबई, शनिवार, दिनांक २९ जानेवारी २०११

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक १

महाराष्ट्र लॅण्ड रेव्हेंयू कोड व रूल्स वगैरेवरील रेव्हेंयू प्रश्न

(पुस्तकांशिवाय)

सूचना.—(१) प्रश्न क्रमांक एक सोडविणे अनिवार्य आहे.

(२) इतर कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. जास्त सोडविलेल्या प्रश्नांच्या उत्तरांना गुण दिले जाणार नाही.

	गुण
१. थोडक्यात स्पष्ट करा (कोणतेही चार) :—	२०
(अ) वाजीब-उल-अज	
(ब) लेखन प्रमादांची दुरुस्ती	
(क) धारण जमिनीतील झाडावरील हक्क	
(ड) महाराष्ट्र महसूल न्यायाधिकरण	
(इ) जमीन धारण करणाऱ्या व्यक्तीचे वर्ग.	
२. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :—	२०
(अ) हद्दीवरून रस्त्याचा अधिकार	
(ब) इतर व्यक्तींच्या मालकीच्या जमिनीतून पाण्याचे पाट बांधणे	
(क) विवादग्रस्त फेरफार नोंदी.	
३. महसूल अधिकाऱ्यांचे अधिकार व कर्तव्ये थोडक्यात वर्णन करा.	२०
४. जमिनीचे शेती प्रयोजनातून बिगर शेती प्रयोजनात रुपांतरण कार्यपद्धती वर्णन करा.
अनधिकृत अकृषक वापराच्या दंडात्मक तरतुदी व कोणत्या परिस्थितीत नियमबद्ध
करण्यात येते ते वर्णन करा	२०
५. जमीन महसूलाची थकबाकी व वसुलीची कार्यपद्धती तरतुदीसह विशद करा.	२०
६. अपील, पुनरिक्षण (फेरतपासणी) व पुनर्विलोकन यावर सविस्तर चर्चा करा.	२०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR SUPERNUMERARY ASSISTANT
COLLECTORS, PROBATIONARY DEPUTY COLLECTORS AND
PROBATIONARY TAHSILDARS**

MUMBAI, SATURDAY, 29TH JANUARY 2011

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER I

**PAPER ON THE MAHARASHTRA LAND REVENUE CODE, 1966 AND
RULES THEREUNDER**

(Without Books)

N.B.—(1) Question No. 1 is *compulsary*.

(2) Solve any other *four* questions. No marks will be given
to questions solved in excess.

	Marks
1. Explain in brief (any <i>four</i>) :—	20
(a) Wajib-ul-arz	
(b) Correction of clerical errors	
(c) Right to trees in holdings	
(d) Maharashtra Revenue Tribunal	
(e) Classes of persons holding land.	
2. Write notes (any <i>two</i>) :—	20
(a) Right of way over boundaries	
(b) Construction of water course through land belonging to other persons.	
(c) Disputed mutation entries.	
3. Discuss in brief powers and duties of Revenue Officers.	20
4. Explain the procedure for converting the agricultural land to non-agricultural purpose. Discuss the penal provisions for unauthorized non-agricultural use of land. How and in what circumstances such unauthorized use can be regularized ?	20
5. Explain in detail with sections, procedure of Arrears of Land Revenue and its recovery.	20
6. Discuss in detail Appeal, Revision and Review.	20

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

अधिसंख्य सहायक जिल्हाधिकारी, परिविक्षाधीन उप जिल्हाधिकारी व परिविक्षाधीन तहसीलदार/
परिविक्षाधीन नायब तहसीलदार यांच्याकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, शनिवार, दिनांक २९ जानेवारी २०११

[वेळ : दुपारी २-३० ते सायंकाळी ५-३०]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक २

महाराष्ट्र लॅण्ड रेव्हेंयू मॅन्युअल, व्हॉल्युम दोन व तीनवरील प्रश्न
(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण समासात दर्शविले आहेत.

(३) पुस्तकातून सरसकट नक्कल केल्यास गुण कमी केले जातील.

	गुण
१. (अ) महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ व त्याअंतर्गत नियमानुसार शेतजमिनीचा फेरफार प्रमाणित करण्याची कार्यपद्धती विशद करा.	१०
(ब) महाराष्ट्र जमीन महसूल (गौण खनिजे काढणे व हलविणे) नियम, १९६८ अंतर्गत विनापरवानगीने गौण खनिज काढणे व वाहतूक करणे यासंदर्भात असलेली शास्ती यांची सविस्तर माहिती द्या.	१०
२. महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ चे कलम ८५ अन्वये धारण शेतजमिनीच्या विभागणीची कार्यपद्धती सविस्तर वर्णन करा.	२०
३. जमीन महसूल म्हणजे काय ? तसेच थकीत जमीन महसूल वसूल करण्याची कार्यपद्धती कोणती याबाबत सविस्तर वर्णन करा.	२०
४. टिपा लिहा :—	२०
(अ) अकृषिक आकारणी	
(ब) हद्दीची निशाणी	
(क) संयुक्तधारक	
(ड) भूमि अभिलेख.	
५. महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ अन्वये महसूल प्रकरणात सक्षम अधिकाऱ्याने करावयाच्या चौकशीचे प्रकार व त्यासाठी अनुसरावयाची कार्यपद्धती याबाबत सविस्तर वर्णन करा.	२०
६. शैक्षणिक, धर्मदाय किंवा सार्वजनिक प्रयोजनार्थ वापरात असलेल्या जमिनीसाठी महसूल मुक्त करण्याची कार्यपद्धती कायद्यातील तरतुदीसह सविस्तर माहिती विशद करा.	२०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR SUPERNUMERARY
ASSISTANT COLLECTORS, PROBATIONARY DEPUTY COLLECTORS
AND PROBATIONARY TAHSILDARS**

MUMBAI, SATURDAY, 29TH JANUARY 2011

[TIME—2-30 P.M. TO 5-30 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER II

**THE MAHARASHTRA LAND AND REVENUE MANUAL
VOLUME II AND III ETC.**

(With Books)

- N.B.*—(1) Attempt any *five* questions.
(2) Indiscriminate copying of the authority will be discounted.
(3) Marks are shown in right margin.

	Marks
1. (a) Describe the procedure of Certification of mutation under the provisions of Maharashtra Land Revenue Code, 1966 and The Rules there under.	10
(b) Describe the provision of penalty for illegal extraction and transportation of Minor Mineral as per the Maharashtra Land Revenue (extraction and removal) Rules, 1968.	10
2. Describe the procedure for partition of holding under section 85 of the Maharashtra Land Revenue Code, 1966.	20
3. Explain 'Land Revenue'. Describe in details the procedure for recovery of the arrears Land Revenue.	20
4. Write short notes :—	20
(a) Non-Agricultural Land Revenue assessment	
(b) Boundary Marks	
(c) Joint Holder	
(d) Land Records.	
5. Describe in details the procedure of enquiries conducted by Competent Officer as per the Maharashtra Land Revenue Code, 1966.	20
6. Describe in details alongwith the provision of Maharashtra Land Revenue Code, 1966 for exemption of Land Revenue for the lands used for Educational, Charitable and Public Purposes.	20

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

अधिसंख्य सहायक जिल्हाधिकारी, परिविक्षाधीन उप जिल्हाधिकारी व परिविक्षाधीन तहसीलदार/
परिविक्षाधीन नायब तहसीलदार यांच्याकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, रविवार, दिनांक ३० जानेवारी २०११

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक ३

महाराष्ट्र लॅण्ड रेव्हेंयू मॅन्युअल, व्हॉल्युम चार व पाच

(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) प्रश्न क्रमांक एक अनिवार्य आहे.

(२) इतर कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(३) पुस्तकातून सरसकट नक्कल केल्यास गुण कमी केले जातील.

	गुण
१. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :—	२०
(अ) गाव नमूना ७ (ब)	
(ब) गाव नमूना ८ (अ)	
(क) तालुका नमूना चार	
(ड) जिल्हा नमूना दोन	
(ई) गाव नमूना दोन.	
२. (अ) जिल्हा आदर्श तक्त्याबाबत माहिती द्या.	१०
(ब) गाव नमूना अकराबाबत माहिती द्या.	१०
३. वसुली व ताळेबंद यांच्या लेख्यांशी संबंधित ग्रामस्तरीय महसुली लेख्यांची माहिती द्या.	२०
४. अधिकार अभिलेखांचे पुनःलेखन बाबत सविस्तर माहिती द्या.	२०
५. तलाठ्यांची कर्तव्य कोणती याबाबत माहिती द्या.	२०
६. हिंदू उत्तराधिकारी अधिनियम, १९५६ मधील अधिकार अभीलेख व्यवस्थित ठेवण्याच्या कामाशी संबंधित महत्त्वाच्या तरतुदी स्पष्ट करा.	२०

S80**MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION****DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR SUPERNUMERARY
ASSISTANT COLLECTORS, PROBATIONARY DEPUTY COLLECTORS
AND PROBATIONARY TAHSILDARS/NAIB TAHSILDARS**MUMBAI, SUNDAY, 30TH JANUARY 2011

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER III**MAHARASHTRA LAND REVENUE MANUAL, VOLUME IV AND V***(with books)*

- N.B.*—(1) Question No. *one* is compulsory.
 (2) Solve any other *four* questions only.
 (3) Indiscriminate copying of the authority will be discounted.

	Marks
1. Write short note (any <i>four</i>):—	20
(a) Village Form No. 7 (B)	
(b) Village Form No. 8 (A)	
(c) Taluka Form No. 4	
(d) District Form No. 2	
(e) Village Form No. 2.	
2. (a) Explain about District Adarsh Takta.	10
(b) Explain about Village Form No. 11.	10
3. Explain the Village Forms relating with Recovery and balance sheet (Taleband).	20
4. Detail Explanation about the rewriting of Record of right.	20
5. Explain in respect of duties of Talathi.	20
6. Explain the important provisions of Hindu Succession Act, 1956 relating to the work of maintenance of record of rights.	20

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

अधिसंख्य सहायक जिल्हाधिकारी, परिविक्षाधीन उप जिल्हाधिकारी व परिविक्षाधीन
तहसीलदार/नायब तहसीलदार यांचेकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, रविवार, दिनांक ३० जानेवारी २०११

[वेळ : दुपारी २-३० ते सायंकाळी ५-३०]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक ४

भाग एक (तीन विभागांना सामायिक)

लॅण्ड अॅक्विझिशन अॅक्ट, १८९४ अॅण्ड रूल्स आणि बॉम्बे प्रिव्हेन्शन ऑफ फ्रॅग्मेंटेशन अॅण्ड
कन्सोलिडेशन ऑफ हेल्डिंग अॅक्ट, वगैरे.

भाग दोन (प्रत्येक विभागांना वेगळा)

बॉम्बे टेनन्सी अॅण्ड अॅग्रिकल्चरल लॅण्ड्स अॅक्ट १९४८ ; बॉम्बे टेनन्सी अॅण्ड अॅग्रिकल्चरल
लॅण्ड्स (विदर्भ विभाग) अॅक्ट, १९५८ ; हैद्राबाद टेनन्सी अॅण्ड अॅग्रिकल्चरल लॅण्ड्स अॅक्ट १९५०
वरील प्रश्न.

(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) सर्व प्रश्न सोडवा.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

भाग एक

१. मामलेदार न्यायालय अधिनियम, १९०६ अंतर्गत सुनावणीच्यावेळी मामलेदाराने निकालात
काढावयाचे मुद्दे सांगा.
२. खालील बाबींवर थोडक्यात टिपा लिहा :—
 - (अ) व्यक्तिशः कसणे
 - (ब) हितसंबंधित व्यक्ती (भूसंपादन अधिनियम, १८९४)
 - (क) मामलतदार
 - (ड) जमीन [महाराष्ट्र जमीन (धारणेची कमाल मर्यादा) अधिनियम, १९६१]
 - (ई) व्हिडिओ प्रदर्शन.
३. मुंबईचा तुकडे पाडण्यास प्रतिबंध व एकत्रिकरण अधिनियम, १९४७ मधील जमीन विभाजनावर
बंदी घालणाऱ्या तरतुदींचे वर्णन करा.
४. भूसंपादन अधिनियम, १८९४ च्या कलम ४, ५, ५अ आणि ६ मधील तरतुदीविषयी सविस्तर
चर्चा करा.

भाग दोन

५. मुंबई कुळवहिवाट आणि शेतजमीन अधिनियम, १९४८ मधील गैरशेतकऱ्याला जमीन
हस्तांतरणावरील बंदीबाबतच्या तरतुदींची सविस्तर चर्चा करा.

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR SUPERNUMERARY
ASSISTANT COLLECTORS, PROBATIONARY DEPUTY COLLECTORS
AND PROBATIONARY TAHSILDARS/NAIB TAHSILDARS**

MUMBAI, SUNDAY, 30TH JANUARY 2011

[TIME—2-30 P.M. TO 5-30 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER IV

PART I (Common for three Regions)

THE LAND ACQUISITION ACT, 1894 AND RULES THEREUNDER.

**THE BOMBAY PREVENTION OF FRAGMENTATION AND CONSOLIDATION
OF HOLDING ACT ETC.**

PART II (Separate for each Region)

**THE BOMBAY TENANCY AND AGRICULTURAL LANDS ACT, 1948
(BOM. LXVII OF 1948)**

**THE BOMBAY TENANCY AND AGRICULTURAL LANDS (VIDARBHA
REGION) ACT, 1958 (BOM. XCIX OF 1958) ; THE HYDERABAD TENANCY AND
AGRICULTURAL LANDS ACT, 1950 (HYDERABAD XXI OF 1950).**

(With Books)

- N.B.*—(1) All question are *compulsory*.
(2) All question carry equal marks.

Part I

1. What are the points to be decided by Mamalatdar at hearing under the Mamalatdar's Courts Act, 1906.
2. Write short notes (any *four*) :—
 - (a) To Cultivate Personally
 - (b) Person interested (The Land Acquisition Act, 1894)
 - (c) Mamalatdar
 - (d) 'Land' in the Maharashtra Agricultural Lands (Ceiling on Holdings) Act, 1961
 - (e) Video Exhibition.
3. Describe The Restrictions under The Bombay Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings Act, 1947 about Partition of Land.
4. Discuss in detail provisions in section 4, 5, 5A and 6 of The Land Acquisition Act, 1894.

Part II

5. Discuss in detail about the provisions of The Bombay Tenancy and Agricultural Lands Act, 1948, barring Transfers to Non-Agriculturists.

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

अधिसंख्य सहायक जिल्हाधिकारी, परिविक्षाधीन उप जिल्हाधिकारी व
परिविक्षाधीन तहसीलदार / परिविक्षाधीन नायब तहसीलदार यांच्याकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, शनिवार, दिनांक ५ फेब्रुवारी २०११

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक ५

क्रिमिनल प्रोसिजर कोड, १९७३, बॉम्बे पोलीस ॲक्ट, आर्म्स ॲक्ट, इंडियन एन्वीडन्स ॲक्ट
वगैरेकरिता ज्युडीशियल प्रश्न
(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) पुस्तकातून सरसकट नक्कल केल्यास गुण कमी केले जातील.

(२) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण समासात दर्शविलेले आहेत.

	गुण
१. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही पाच) :—	२०
(अ) पोलीसांचे दखलपात्र गुन्हा प्रतिबंध करण्याचे अधिकार आणि त्याबाबतची कार्यपद्धती	
(ब) पहिली खबर	
(क) कार्यवाहीच्या अन्वेषणची नोंदवही	
(ड) साक्षीदाराच्या विश्वास नियतेला आक्षेप घेणे	
(ई) दस्तावेज दाखल करणे बाबतच्या सुचनांचे नियम	
(फ) प्रतिष्टंभ (ॲस्टोपल)	
(ग) निषिद्ध ॲम्बुनेशन आणि निषिद्ध शस्त्र	
(ह) न्यायाधीशांचे प्रश्न करण्याबाबतचे अधिकार आणि पुरावा हजर करणे बाबतचे आदेश.	
(य) स्मृतीला उजाळा देणे.	
(र) उद्घोषणा आणि टाच.	
२. जी व्यक्ती गुन्हेबाबतीत सिद्धदोषी आहे त्यांना हलविणेबाबतीचे ऑफिसरचे काय काय अधिकार आहेत ?	२०

किंवा

जी व्यक्ती गुन्हा करण्याच्या तयारित आहे त्यांना हलविणेबाबतीचे ऑफिसरचे काय काय अधिकार आहेत ?

३. पोलीस पाटीलांची नियुक्ति, पारिश्रमिक आणि इतर सेवांची शर्त आणि त्यांच्या कर्तव्याबाबतची तरतूद नमूद करा.	२०

किंवा

काही तथ्याचे अस्तित्त्व गृहीत घरण्यासाठीचे न्यायालयाचे अधिकारबाबतीचे प्रत्येक तथ्याची

४. झडती वॉरंटबाबतीत काय काय तरतूद आहे ?

१०

किंवा

ज्या ज्या खटल्यात दस्ताऐवजाबाबतचे दुय्यम पुरावा देवू शकतात त्याबाबतीत तरतूद नमूद करा.

५. न्यायालयाचे न्यायनिर्णय केव्हा केव्हा संबद्ध (रिलेव्हन्ट) होतात ?

१०

किंवा

त्रयस्थ व्यक्तीचे अभिप्राय केव्हा केव्हा संबद्ध होतात ?

६. व्यक्तिचे चारित्र्य केव्हा संबद्ध होतात ?

१०

किंवा

कबुली म्हणजे काय ? कबुलीबाबतीत तरतूद सविस्तर विवेचन करा.

७. अनुज्ञप्ती देण्याच्याबाबतीत तरतूद सविस्तर विवेचन करा ?

१०

किंवा

अनुज्ञप्ती केव्हा नकारू शकतात ?

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR SUPERNUMERARY
ASSISTANT COLLECTORS, PROBATIONARY DEPUTY COLLECTORS
AND PROBATIONARY TAHSILDARS**

MUMBAI, SUTURDAY, 5TH FEBRUARY 2011

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER V

**JUDICIAL QUESTIONS ON THE BOMBAY POLICE ACT, THE
MAHARASHTRA VILLAGE POLICE ACT, CRIMINAL PROCEDURE
CODE, 1973, HIGH COURT CRIMINAL PROCEDURE CODE, 1973,
HIGH COURT CRIMINAL MANUAL ETC.**

(With Books)

- N.B.*—(1) Indiscriminate copying of the authority will be discounted.
(2) Marks for each question are indicated in the margin.

	Marks
1. Write short notes (any <i>five</i>) :—	20
(a) Powers of the police to prevent cognizable offence and the procedure thereto.	
(b) First Information Report	
(c) Diary of proceedings in investigation	
(d) Impeaching credit of witness.	
(e) Rules as to notice to produce documents	
(f) Estoppel	
(g) Prohibited Ammunition and Prohibited Arms	
(h) Judge's power to put questions and order production	
(i) Refreshing memory	
(j) Proclamation and Attachment.	
2. What are the powers of the Officer to remove persons convicted of an offences ?	20

OR

What are the powers of the Officer to remove persons about to commit offence ?

3. State the provisions relating to appointment, remuneration and other conditions of service of Police and duties of Police Patil.	20

OR

Discuss the Court's power to presume existence of certain facts with

4. What are the provisions relating to Search Warrant ?

10

OR

State the cases in which secondary evidence relating to documents may be given.

5. When Judgements of Court of Justice are relevant ?

10

OR

When the opinions of third persons between relevant ?

6. When the character of a person becomes relevant ?

10

OR

What is Admission ? Discuss the provisions relating to Admission.

7. Discuss the provisions relating to grant of licences.

10

OR

When the licences be refused ?

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

अधिसंख्य सहायक जिल्हाधिकारी, परिविक्षाधीन उप जिल्हाधिकारी व परिविक्षाधीन तहसीलदार/
नायब तहसीलदार यांच्याकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, शनिवार, दिनांक ५ फेब्रुवारी २०११
[वेळ : दुपारी २-३० ते सायंकाळी ५-३०]
(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक ६

बॉम्बे फायनान्शीयल रुल्स, १९५९, महाराष्ट्र कॉन्टीन्जन्ट एक्सपेंडिचर रुल्स, १९६५, महाराष्ट्र
बजेट मॅन्युअल व्हॉल्युम - १, बॉम्बे सिव्हिल सर्व्हिसेस रुल्स, मॅन्युअल, वगैरे
(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

- (२) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण समासात दर्शविले आहेत.
(३) प्राधिकाराची केवळ नक्कल केल्यास गुण दिले जाणार नाहीत.
(४) उत्तराचे पुष्टचर्च प्राधिकार देणे आवश्यक आहे.

	गुण
१. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :—	२०
(अ) वित्तलब्धी	(ब) लोकलेखा समिती
(क) असाधारण रजा	(ड) वित्तीय औचित्याची सुत्रे
(ई) तपशिलवार बिल	(फ) पदग्रहण अवधी.
२. शासकीय कर्मचाऱ्याला अनुज्ञेय व देय असणाऱ्या रजा कोणकोणत्या प्रकारच्या असतात ? ते सविस्तर लिहा.	२०
३. भारताचे नियंत्रक आणि महा लेखापरिक्षक यांचे लेखापरिक्षणविषयक अधिकार व कर्तव्ये विशद करा.	२०
४. शासकीय कर्मचाऱ्याला द्यावयाच्या किरकोळ व जबर स्वरूपाच्या शिक्षा कोणत्या आहेत ? किरकोळ शिक्षा देण्यासंबंधीची कार्यपद्धती विशद करा.	२०
५. (अ) विधानमंडळास सादर करण्यासाठी वित्त विभागाकडून तयार केल्या जाणाऱ्या अर्थसंकल्पीय प्रकाशनांविषयी थोडक्यात माहिती द्या.	१०
(ब) आकस्मिक खर्चाबाबत आहरण व संवितरण अधिकारी आणि प्रतिस्वाक्षरी करणारा अधिकारी यांच्या जबाबदाऱ्या विशद करा.	१०
६. व्याख्या लिहा (कोणत्याही दहा) :—	२०
(अ) परिविक्षाधीन अधिकारी	(ब) विनियोजन
(क) वेतन	(ड) पहिली नियुक्ती
(ई) अनावर्ती खर्च	(फ) अस्थायी पद
(ग) आवर्ती खर्च	(ह) पुरवठा व सेवा आकस्मिक खर्च
(य) महाराष्ट्र राज्याचा एकत्रित निधी	(र) पुनर्विनियोजन

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR SUPERNUMERARY
ASSISTANT COLLECTORS, PROBATIONARY DEPUTY COLLECTORS
AND PROBATIONARY TAHSILDARS/NAIB TAHSILDARS**

MUMBAI, SATURDAY, 5TH FEBRUARY 2011

[TIME—2-30 P.M. TO 5-30 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER VI

**BOMBAY FINANCIAL RULES, 1959, MAHARASHTRA CONTINGENT
EXPENDITURE RULES, 1965, MAHARASHTRA BUDGET MANUAL
VOLUME - 1, THE BOMBAY CIVIL SERVICES RULES, MANUAL, ETC.**

(With Books)

- N.B.*—(1) Attempt any *five* questions.
(2) Marks are shown in right margin.
(3) Indiscriminate copying of the authority will be discounted.
(4) Quote the authority in support of your answer.

	Marks
1. Write short notes (any <i>four</i>) :—	20
(a) Emoluments	
(b) Public Accounts Committee	
(c) Extraordinary Leave	
(d) Canons of Financial Propriety	
(e) Detailed Bill	
(f) Joining Time.	
2. Describe in detail about the kinds of Leave admissible and due to a Government Servant ?	20
3. State the Duties and Powers of the Comptroller and Auditor General of India regarding Audit.	20
4. What are the major and minor penalties that can be imposed against a Government Servant ? Describe the procedure for imposing a minor penalty.	20
5. (a) Explain in brief about the Financial Publications prepared by the Finance Department for submitting to the Legislative Assembly.	10
(b) Explain duties of Drawing and Disbursing Officer and a Countersigning officer regarding Contingent Expenditure.	10
6. Define (any <i>ten</i>) :—	20
(a) Probationer Officer	
(b) Appropriation	
(c) Pay	
(d) First Appointment	
(e) Non-recurring Expenditure	
(f) Temporary post	
(g) Recurring Expenditure	
(h) Contingencies of Supplies and Services	